

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

Datum usvajanja: 15. novembar 2012. god.

Slučaj br. 2011-28

Y.

Protiv

EULEX-a/Pravosuđa

Komisija za razmatranje ljudskih prava na zasedanju održanom 15. novembra 2012. god. sa sledećim prisutnim članovima:

G-đa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
G-đa Virginia MICHEVA-RUSEVA, član
G-din Guénaél METTRAUX, član

Uz asistenciju

G-dina John J. RYAN, višeg pravnog službenika
G-đice Joanna MARSZALIK, pravni službenik
G-din Florian RAZESBERGER, pravni službenik

Uzevši u obzir gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa zajedničkom akcijom saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. god., EULEX-ovim konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju komisije za razmatranje ljudskih prava i pravilnika o radu Komisije koji datira od 09. juna 2010. god.

Nakon većanja, donosi sledeću odluku:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba je registrovana 12. decembra 2011. god. Podnosilac žalbe je zahtevao da se njegovo ime ne otkriva, pošto se boji za posledice koje može da pretrpi on ili njegova porodica ukoliko se njegov identitet otkrije.

2. Dana 5. juna 2012. god. komisija je odlučila da pošalje obaveštenje šefu misije (u tekstu ŠM) EULEX-a na Kosovu o žalbi, pozvavši ga tim putem da pošalje pismena zapažanja o pomenutoj žalbi. Takođe je bilo odlučeno da se ispita osnovanost žalbe u isto vreme i njena prihvatljivost (Pravilo 30. §§ 1. i 2. Iz pravilnika o radu Komisije, u daljem tekstu kao PR).
3. Zapažanja od ŠM-a su primljena 14. septembra 2012. god. nakon čega su saopštena podnosiocu žalbe radi njegovih naknadnih zapažanja.
4. Dana 4. oktobra 2012. god. podnosilac žalbe je poslao svoja naknadna zapažanja, koja su prosleđena ŠM-u radi informisanja. Nisu tražena dalja zapažanja.

II. ČINJENICE

5. Činjenice iz slučaja, kao što su i podnete od strane stranaka, mogu se ukratko opisati kao što sledi.
6. Podnosilac žalbe je bio član međunarodnog kadra EULEX-a koji je, od 2002. do 2009. radio na Kosovu, prvo poslat od strane svoje vlade kako bi radio u UNMIK-u, a kasnije i pri EULEX-u.
7. Godine 2008. dok je radio na prištinskom aerodromu, podnosilac žalbe je primetio da se jedan od putnika onesvestio na terminalu aerodroma. Za tu osobu se kasnije ispostavilo ili se verovalo da je donirala organ u jednoj nelegalnoj operaciji uzimanja organa.
8. Nakon toga je otpočet krivični postupak u vezi sa tvrdnjama o nelegalnim transplantacijama organa (takozvani „Slučaj Medikus“). Na početku je slučaj ispitivan od strane UNMIK-a ali je kasnije preuzet od strane EULEX-a. Krivični slučaj koji je u vezi sa ovim pitanjem je trenutno na čekanju pred Okružnim sudom u Prištini.
9. Nenavedenog datuma je podnosilac žalbe preko svoje supruge koja je takođe bila radnik EULEX-a obavestio vodećeg tužioca EULEX-a o informaciji koju je on dobio kao rezultat incidenta koji se odnosi na gore pomenuto (vidi paragraf 7.) i ponudio je svoju pomoć u utvrđivanju činjenica za slučaj. On je dao tužiocu svoje kontakt detalje.
10. Dana 14. februara 2011. god. tužilac je kontaktirao podnosioca žalbe koji se u međuvremenu vratio u svoju državu i zatražio je od njega da podnese izjavu svedoka. Podnosilac žalbe je odbio da to uradi, tvrdeći da se boji za bezbednost svoje supruge i dece koji su još uvek živeli na Kosovu. On je ipak obećao da odgovori na bilo koje pitanje koje budu istražitelji postavili i dao je izveštaj o incidentu kom je on bio svedok na aerodromu 2008. godine.

11. Nakon toga, navedenog datuma, tužilac EULEX-a odgovoran za slučaj je kontaktirao suprugu podnosioca žalbe tražeći od nje kontakt detalje podnosioca žalbe koje je on verovatno u međuvremenu izgubio. Podnosilac žalbe tvrdi da je tužilac takođe razgovarao o slučaju i njegovoj uključenosti u istom sa kosovskim albanskim radnicima u EULEX-u (pod pretpostavkom da uopšte nisu ni bili uključeni u istrazi).
12. Primivši kontakt detalje od strane supruge podnosioca žalbe, tužilac je ga je ponovo kontaktirao tražeći izjavu svedoka, ali je podnosilac žalbe ponovo odbio da je da.
13. Dana 12. juna 2011. godine, jedne novine u državi gde podnosilac žalbe živi su objavile članak o "Slučaju Medikus". Usput su i spomenuli da je jedan radnik EULEX-a bio prisutan kada se žrtva trgovine organima onesvestila na aerodromu 2008. godine (vidi paragraf 8. gore). Nisu ni ime, pozicija ili nacionalnost radnika o kome je bila reč pomenuti. Nisu pružene nikakve druge informacije o bilo kojim drugim merama preduzetim od strane EULEX-a naknadno u postupku povodom umešanosti tog radnika.
14. Zatim je tužilac kontaktirao podnosioca žalbe nekoliko puta tražeći izjavu (da bude uzeta ili na Kosovu ili u državi gde podnosilac žalbe boravi).
15. Dana 07. jula 2011. godine podnosilac žalbe je kontaktiran od strane zamenika šefa misije EULEX-a na Kosovu i to se desilo u nekoliko navrata kako bi preduzeli mere zaštite za njega i njegovu porodicu. Podnosilac žalbe takođe tvrdi da je tužilac takođe preduzeo mere da obezbedi zaštitu svedoka za njega i njegovu porodicu. Uprkos tome, podnosilac žalbe je nastavio sa odbijanjem da svedoči.
16. Krivični postupak vezano za "slučaj Medikus" je otpočet u oktobru 2011. godine pred Okružnim sudom u Prištini.
17. Podnosilac žalbe tvrdi da je 07. novembra 2011. godine obavešten od strane zamenika šefa misije da bi njegova izjava još uvek bila dobrodošla, ali da on neće biti primoran da je da.
18. Podnosilac žalbe tvrdi da je nezvanično saznao da njegovo ime nije na listi svedoka u kontekstu svedoka krivičnog postupka koji se odnosi na gore pomenuto i da nikakav sporazum o zaštiti nije tražen za njega od strane organa tužilaštva.
19. Podnosilac žalbe dalje tvrdi da je usled razvoja događaja zdravlje njegove supruge narušeno tako da je bila lečena od depresije i uznemirenosti. Ona je sa decom napustila Kosovo i pridružila se podnosiocu žalbe u njihovom mestu boravka krajem 2011. godine, kako bi imala adekvatno medicinsko lečenje.

III. ŽALBE

20. Podnosilac žalbe navodi povredu evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovne slobode (čitaj "Konvencija"), naročito povrede sledećih odredbi u Konvenciji:
- i. Član 2 (pravo na život)
 - ii. Član 5 (pravo na slobodu i bezbednost)
 - iii. Član 8 (pravo na privatni i porodični život)
21. On zahteva da EULEX bude smatran odgovornim za neuspeh da se reši njegova situacija na prikladan način i za neuspeh u osiguranju bezbednosti njegove lične i bezbednosti njegove porodice.
22. On takođe zahteva da se istraga sprovede povodom navodnog curenja informacija što je navodno dovelo do objavljivanja članka u novinama koji je gore pomenut (vidi paragraf 13 gore). Podnosilac žalbe tvrdi da je članak sadržao detalje koji su jedino mogli da budu dati od strane nekog unutar EULEX-a, a što je i omogućilo da se prepoznaju on i njegova uloga u otkrivanju slučaja. On takođe tvrdi da je članak prouzrokovao veliku uznemirenost njegove supruge koja se bojala za svoju bezbednost kao i za bezbednost svoje dece.

IV. ZAKON

Podnesci od strane stranaka

23. U svojim podnescima, ŠM tvrdi da nije bilo kršenja ljudskih prava podnosioca žalbe. Lični podaci podnosioca žalbe su tretirani veoma pažljivo i njegove tvrdnje o navodnom curenju informacija su neosnovane. Dalje ŠM tvrdi da podnosilac žalbe nije svedok u "slučaju Medikus" tako da se postupak zaštite svedoka ne može primeniti na njemu.
24. U svom odgovoru na gore pomenuta zapažanja, podnosilac žalbe je ponovio svoju prvobitnu izjavu da je EULEX prekršio njegova ljudska prava. On navodi da, iako on trenutno nije na listi svedoka, od njega je traženo da svedoči na suđenju. Ipak nije urađena procena rizika i nije data nikakva zaštita njemu a ni njegovoj porodici. On tvrdi da je EULEX trebao da sprovede istragu kako bi utvrdio da li su informacije iscurile što je kasnije objavljeno u novinskom članku na njegovu štetu. Podnosilac žalbe dalje tvrdi da je EULEX-ovo nepažljivo rukovanje situacijom uznemirilo njegov porodični život što je prouzrokovalo njegovoj supruzi zdravstvene probleme i navelo da njegova porodica napusti Kosovo iz bezbednosnih razloga.

Procena Komisije

25. Pre uzimanja žalbe u razmatranje o njenoj osnovanosti, komisija mora da odluči da li da prihvati žalbu, uzimajući u obzir kriterijume prihvatljivosti koji su predstavljeni u pravilu 29. njihovog pravilnika o radu.
26. Nisu data zapažanja od strane stranaka u pogledu na prihvatljivost žalbe.

Skladnost sa vremenskim ograničenjem od šest-meseci (Pravilo 25. par. 3. iz pravilnika o radu)

27. Komisija pre svega konstatuje da jedino može da razmatra žalbe koje su podnete unutar vremenskog okvira od šest meseci od datuma navodnog kršenja prava kao što je određeno u pravilu 25. paragraf 3. iz pravilnika o radu.
28. Komisija konstatuje da se žalba sastoji iz dva aspekta: tvrdnje o kršenju prava podnosioca žalbe što je proisteklo iz otkrivanja određenih informacija u novinskom članku, navodno poteklo od EULEX-a; i navodna kršenja proistekla postupcima tužioca EULEX-a što je, kako podnosilac žalbe tvrdi, rezultiralo ugrožavanjem njegove bezbednosti kao i bezbednosti njegove porodice.
29. U onoj meri koliko se može zaključiti da su navodna kršenja nastala iz postupaka ili propusta EULEX-a koji je učinio mogućim da se objavi novinski članak, Komisija konstatuje da je članak objavljen 12. juna 2011. godine. Slučaj je podnet komisiji 12. decembra 2011. godine.
30. Što se tiče datuma *ad quem*, Evropski sud za ljudska prava (ECHR) je našao u mnogim slučajevima da šestomesečno vremensko ograničenje unutar kog se treba podneti žalba datom Sudu počinje da se računa ili da teče od datuma odmah nakon dana kog je konačna odluka povodom slučaja predstavljena javnosti, ili datuma kada je žalilac ili njegov zastupnik obavешten o istoj. Pored toga, u situacijama kada nije dostupan pravni lek, vremensko ograničenje se takođe smatralo da počinje da teče od dana kada se postupak na koji se žali desio ili datum kog je žalilac bio direktno pogođen ili postao svestan takvog jednog postupka ili je imao saznanja o neželjenim efektima tog postupka. Što se tiče trajanja šestomesečnog perioda, stalna je praksa ECHR-a da nađu da šest kalendarskih meseca isteknu kasnije, bez obzira na aktuelno trajanje tih kalendarskih meseci (vidi, *Dennis i Ostali protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (dec.), br. 76573/01, 2. jul 2002. i *Otto protiv Nemačke* (dec.), br. 21425/06, 10. novembar 2009.).

31. Komisija smatra prikladnim da prihvati kao svoj, pristup razvijen od strane ECHR-a, što se tiče početne stavke, zaključka i isteka vremenskog ograničenja od šest meseci vezano za podnošenje žalbe Komisiji.
32. Shodno tome, nalazi da je trenutna žalba podneta poslednjeg dana u pogledu na vremensko ograničenje određeno pravilom 25. njihovih pravila rada. Prema tome u skladu je sa šestomesečnim vremenskim ograničenjem koje je određeno pomenutom odredbom.
33. Povodom drugog aspekta žalbe (vidi gore paragraf 28), jedino postupci koji se pripisuju EULEX-u, i koji su nastali nakon 12. juna 2011. godine, spadaju unutar pravne nadležnosti Komisije. Tokom ispitivanja ovog dela predstavljene žalbe, Komisija će shodno tome isključiti iz svog razmatranja bilo koji postupak, koji se na bilo koji način može pripisati EULEX-u a koji je nastao pre 13. juna 2011. god.

Mandat Komisije (Pravilo 25. par. 1. iz pravilnika o radu)

34. Prema pravilu 25. Paragraf 1. iz pravilnika o radu, Komisija može da ispita žalbe koje su vezane za kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu tokom sprovođenja svog izvršnog mandata.
35. Komisija je već konstatovala da su postupci tužioca iz EULEX-a ili policije deo izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu i prema tome spadaju unutar sfere mandata Komisije (vidi, na primer, *Latif Fanaj protiv EULEX-a*, br. 2010-06, odluka datira od 14. septembra 2011.).

Navodno kršenje članova 2. i 8. Konvencije

36. Podnosilac žalbe tvrdi da su postupci i propusti EULEX-a povredili član 2. Konvencije koja štiti pravo na život i član 8. kojim se garantuje pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života. Ove odredbe, u onoj meri koliko je relevantno, glase:

Član 2.:

“1. Pravo svakog pojedinca na život će biti zaštićeno zakonom. (...)”

Član 8.:

“1. Svaki pojedinac ima pravo na poštovanje njegovog/njenog privatnog i porodičnog života (...)”

2. Neće biti nikakvog mešanja javne vlasti u vršenju ovog prava, osim kao što je u skladu sa zakonom i ukoliko je neophodno u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbednosti, javne bezbednosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.”

37. Komisija ponavlja da prva rečenica iz člana 2. nalaže da vlasti ne trebaju samo da se uzdrže od namernog i nezakonitog oduzimanja života, već takođe i da preuzmu prikladne korake kako bi zaštitili

živote onih koji su pod njihovom pravnom nadležnosti (vidi, između ostalog, *L.C.B. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, datira od 09. juna 1998. godine, par. 36, Izveštaji presuda i odluka 1998-III).

38. U istom smislu, suštinski cilj člana 8. je da zaštiti pojedinca od samovoljnog mešanja javnih vlasti. Bilo koje mešanje pod prvim paragrafom člana 8. mora biti opravdano pod uslovima drugog paragrafa kako bi bilo "u skladu sa zakonom" i "neophodno u jednom demokratskom društvu" zarad jednog ili više legitimnih ciljeva navedenih u istoj. Prema već ustaljenoj praksi Suda, pojam potrebe ukazuje da mešanje odgovara akutnoj društvenoj potrebi i, naročito, da je proporcionalno jedan od legitimnih ciljeva kojima teži vlast (vidi, između mnogih drugih vlasti, *Olsson protiv Švedske* (br. 1), od 24. marta 1988, § 67, Serija A br. 130). Pored toga, mogu postojati takođe i pozitivne obaveze svojstvene efektivnom "poštovanju" privatnog života. Ove obaveze mogu da uključe usvajanje mera napravljenih da osiguraju poštovanje privatnog i porodičnog života čak i u sferi odnosa između individua, uključujući sprovođenje određenih mera, gde god da je prikladno, (vidi, između ostalih vlasti, *X i Y protiv Holandije*, od 26. marta 1985., § 23, Serija A br. 91).
39. U ovom slučaju, u onoj meri u kojoj se podnosilac žalbe žalio na otkrivanje informacija koje su sadržane u članku usled postupka ili propusta od strane EULEX-a, Komisija konstatuje da nikakvi dokazi nisu podneti njima kako bi pokazali da je bilo koja informacija koja je data od strane podnosioca žalbe Tužiocima EULEX-a prosleđena bilo kom trećem licu i na taj način prekršili prava žalioaca. Niti je prikazano da je bilo curenja poverljivih informacija vezano za identitet podnosioca žalbe a što bi se moglo pripisati EULEX-u. U svakom slučaju, Komisija konstatuje da se sporni članak o "slučaju Medikus" odnosi na podnosioca žalbe i događaje iz 2008. godine (vidi paragraf 7. gore) jedino u generalnom smislu. Pomenuti članak nije sadržao nikakve lične ili čak indirektno detalje kako bi omogućio pojedincu da utvrdi ili čak da nagađa identitet osobe koja je bila svedok onesveščivanja navodne žrtve na prištinskom aerodromu. Pored toga, podnosilac žalbe nije uspeo da ukaže na bilo koje okolnosti ili činjenice koje bi omogućile pojedincu da prihvati da bilo koje treće lice identifikuje njega na osnovu spornog članka ili da su njemu bile upućene pretnje.
40. Stoga, Komisija ne može da prihvati da informacije koje su sadržane u tom članku potiču iz EULEX-a i dovode do određenog uplitanja u prava podnosioca žalbe ili otkrivanja nedostatka poštovanja prema njegovom privatnom ili porodičnom životu unutar značenja člana 8. pomenute Konvencije, a kamoli njegovo pravo i pravo njegove porodice na život koje je zaštićeno članom 2.
41. U onoj meri u kojoj se trenutna žalba odnosi na navodan neuspeh na strani tužioaca EULEX-a da osigura bezbednost podnosioca žalbe u vezi sa tekućim krivičnim postupkom u "Slučaju Medikus", Komisija prvo zapaža da podnosilac žalbe nije ni u kom trenutku bio primoran

da svedoči u postupku. Njegovo odbijanje da to učini kada je od njega traženo je poštovano od strane EULEX-a. Komisija je već zaključila da nije bilo prikazano da je identitet podnosioca žalbe ili njegovo mesto boravka otkriveno javnosti (vidi gore paragraf 39.). Stoga, Komisija ne nalazi da je podnosilac žalbe utvrdio da je bilo koji postupak ili propust da deluju na strani vlasti tužilaštva EULEX-a kompromitovao bezbednost i sigurnost podnosioca žalbe ili njegove porodice, a kamoli da su u određenom momentu njihovi životi bili ugroženi. Što se tiče tvrdnje podnosioca žalbe da je zdravlje njegove supruge narušeno, kao posledica okolnosti na koje se žale i koje se pripisuju EULEX-u, Komisija konstatuje da on nije podneo nikakve medicinske dokaze koji se odnose na njeno stanje ili lečenje.

42. Sledi da je ovaj deo žalbe očigledno neosnovan unutar značenja člana 29. (d) pravilnika o radu Komisije.

Navodno kršenje Člana 5. pomenute Konvencije

43. Deo u kom se podnosilac žalbe odnosi na član 5. ECHR-a, Komisija ponavlja da pravo na "slobodu i bezbednost jedne osobe" ne stvara obavezu vlastima da pruže individualnu zaštitu od strane drugih (vidi *X protiv Irske*, br. 6040/73, evropska komisija za ljudska prava, odluka datira od 20. jula 1973. god.). Član 5. Konvencije se odnosi na samovoljnom mešanju javne vlasti u lične slobode pojedinca i njegove ili njene slobode od hapšenja i pritvaranja (vidi, npr. *East African Asians protiv UK*, br. 4626/70 et al., Izveštaj Komisije od 14. decembra 1973. godine, Odluke i izveštaji 78; *X protiv UK-a*, br. 5877/72, Evropska komisija za ljudska prava, odluka od 12. oktobra 1973. godine). Nije dokazano ili navedeno slično mešanje u ovom slučaju.
44. U svetlu gore pomenutog, ovaj deo žalbe je takođe neprihvatljiv pošto je očigledno neosnovan unutar značenja pravila 29. (d) pravilnika rada Komisije.

IZ TIH RAZLOGA, KOMISIJA, JEDNOGLASNO

Nalazi žalbu očigledno neosnovanom unutar značenja pravila 29. (d) njihovog Pravilnika o radu, i

PROGLAŠAVA ŽALBU NEOSNOVANOM.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član